

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 224 (2786) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Végre alkalmas időben induló és érkező gyorsvonalat kapott Nagyvárad

Támadásra készen állanak az angol csapatok Afganisztán határán

Roosevelt felfegyverzett husz angol kereskedelmi hajót és még százhuszonöt amerikai hajót készülfel fegyverezni. Zsidók vitték a vezetőserepet a csehországi összeesküvésben

Rómából jelentik: (MTI) A Gazetta del Popolo istanbuli értesülése szerint Anglia Kabulhoz végső felhívást intézett az Afganisztánban élő német állampolgárok kiutasítása érdekében. — Hir szerint angol részről nagy csapatösszevonások vannak az afgán határ mentén. Arra következtetnek, hogy közvetlenül küszöbön áll az Afgán elleni támadás. Törökországi tájékozott körök szerint Afganisztán megtámadása esetén sokkal komolyabb ellenállást tanúsít, mint Irán.

Rio de Janeiróból jelentik: (Reuter) Szombaton éjjel az Atlanti óceán déli részén rövid ideig tartó heves csata folyt le két ismeretlen nemzetiségű hadihajó között, néhány mérföldnyi távolságra az Alaccas állambeli Maragoki várostól. A csata színhelyén hatalmas láng csapott fel, majd füstszlop emelkedett. Azt hiszik, hogy az egyik hajó elsüllyedt. (MTI)

KÉT AMERIKAI HADIHAJÓ ÜTKÖZÖTT ÖSSZE

Buenos-Airesből jelentik: (B. T.) Közli, tengeri hadgyakorlat közben összeütközött két hadihajó, az Almirante Brown cirkáló és a Corrientes torpedóhajó. Az összeütközés következtében a torpedóhajó elsüllyedt, a cirkáló még a felszínen van.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Mergenthau pénzügyminiszter közölte, hogy a kormány másfélmilliárd dolláros kölcsönt akar felvenni.

KEDVEZŐEN HALADNAK A NÉMET TÁMADÓ HADMŰVELETEK

Berlinből jelentik: (NTI) A német nadsereg támadó hadműveletei kedvezően haladnak. A német légiő hatáson fokozza támadásait. Támadtunk szovjet csapatösszevonásokat, páncélos tábort erősítéseket, szállítványokat és repülőtereket. A legnagyobb támadások fontos vasutvonalak, közlekedési csomópontok ellen irányultak. Egyetlen szakaszon 44 vasutvonalat bombáztak repülőink. 14 vonatot elpusztítottak 23-at súlyosan megrongáltak. — Ha feltesszük, hogy egy normális csapatszállítóvonat 800—1000 embert szállíthat, akkor 37 vonat elpusztítása jelentékeny csapátrészek szállításának fennakadá-

sát jelenti. Ugyanezen a szakaszon hosszú gépkocsioszlopokat is megsemmisítettünk. A bolsevisták sehol sem fejtettek ki érezhető tevékenységet és így a légharítás csak ritkán

Német gyalogos hadosztály sikeres harcai Délukrajnában

Vezéri főhadiszállás (NTI) A véderő főparancsnokság jelenti: A keleti arcvonalon a támadó hadműveletek kedvezően haladnak előre. Délukrajnában egy gyalogos hadosztályunk szeptember 24. és 29-ike között 12.600 foglyot ejtett, 34 páncélos, 179 ágyut és 472 géppuskát zsákmányolt. Csapataink megszállták Osel és Abrukszigeteket és foglyul ejtették az őrséget. Kariéliában a finn csapatok sikeresen folytat-

lépelt működésbe. Német részről egy gép sem veszett el, míg a szovjet 83 gépet veszített. A hadműveletekben a légiő mindenütt sikerrel működött közre. (MTI)

jál hadműveleteiket. Vasárnapra virradó éjszaka Charkovtól délkeletre repülőink támadást intéztek fontos fegyverkezési üzemek ellen. Támadtuk a moszkvai és leningrádi katonai berendezéseket is. Tobrukban és Marsa Matruhban jó eredménnyel támadtak repülőink rakodóhelyeket. Két angol gépet lelőttünk. Az ellenség sem nappal sem éjjel nem repült a birodalom területe fölé. (MTI)

Szorul a hurok Leningrád körül

Berlinből jelentik: (NTI) A Leningrád előtti arcvonalon kemény harcokban elfoglaltunk egy-egy helyiséget, amelyet a bolsevisták makacsul védtek. A németek ebben a harcban 30 géppuskát és 30 gránátvetőt zsákmányoltak. Az ellenségnek a gyűrűből való kitérésre irányuló kísérleteit ránézve súlyos veszteségekkel visszavertük. Több ellenséges páncélos harcokot elpusztítottunk. (MTI)

A berlini lapok szerint a leningrád-környéki harcokban elfogott szovjetkatonák között, egy Gaisler nevű német kommunistát is találtak. Gaisler az egyik csapattestnél volt politikai biztos. A szászországi Gaisler a németországi kommunista pártban játszott nagyobb szerepet. A nemzeti szocializmus uralomrajtása után menekült a Szovjetunióba és most mint hadifogoly került vissza hazájába.

Már a spanyol repülő is tevékenykednek a keleti fronton

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 490-ik közleménye: Észak- és Keletafrikában helyi jellegű összeköttetések voltak, melyek a javunkra dőltek el. Legierőnk Tobruk kikötőberendezéseit és Marsa Matruh laktanyáit bombázta. Az ellenség Benghazit ellen intézett légitámadása során lelőttünk két ellenséges gépet, egy gépet a német vadászok lőttek le. Repülőink hatáson bombáztak máltai repülőtereket és ismét ellenséges hajókat súlyosították el a paphosi kikötőben. (MTI)

Hágából jelentik: (NTI) Több hol-

dékházában szörnyű a pusztulás. Az épület jobbszárnya, ahol a férfiosztály volt, robbanó bomba által megsemmisült. Az intézet 8 gondozottja meghalt. Elpusztult továbbá néhány templom, egy lelkészlakás és egy muzeum is. (MTI)

A BOLSEVIKIEK SIKERTELEN TÁMADÁSAI

Berlinből jelentik: (NTI) Német messzehordó harci űtegek október 6-ára virradó éjszaka a Csatornában haladó hajókra tüzeltek.

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai helyről érkezett jelentés szerint a bolsevikiek vasárnap a keleti arcvonal északi részén több sikertelen támadást indítottak a német állások ellen. Valamennyi támadásukat visszavertük. A bolsevisták igen súlyos veszteségeket szenvedtek, továbbá több harcokot veszítettek, köztük néhány ötven tonna páncélkocsit is. (MTI)

NEM LEHET „IGÉNYTELENEK” NEVEZNI A SZOVJETET

Stockholmból jelentik: (Stefani) A Stockholm Tidningen tudósítója szerint Sztalinnak a Szovjetunió javára a moszkvai értekezleten előterjesztett angol és amerikai hadianyagszállításokra vonatkozó igényei értékben mintegy egymilliárd dollárra rugnak. (MTI)

ROOSEVELT FELESÉGE A SZOVJET „VALLÁSSZABADSÁGÁRÓL

Newyorkból jelentik: (NTI) A newyorki Mirror szerint Roosevelt felesége rádióban tartott beszédében elismerte, hogy a Szovjetunióban csak elméletben van vallásszabadság, éppúgy csak elméletben van meg a lakosság több más állítólagos joga is. Szerinte a Szovjetben már csak azért sincs szabad vallásgyakorlat, mert nencsinek papnevelő intézetek, amelyek biztosíthatnák a lelkészek pótlását. (MTI)

Londni ST jelentés szerint De Valera ir miniszterelnök vasárnap beszédet mondott az ország semlegességéről. Kifejtette, hogy az ir nép többsége helyesli a semlegességet, mert ez a politika Irország egyedül lehetséges útja. Irország földrajzi helyzete csábító cél minddét hadviselő szemében.

Tizezrek vonultak fel vasárnap a Katolikus Nagygyűlés szentségi körmenetén

Budapestről jelenti kiküldött tudósítók: A szombat délutáni bevezető értekezletek és megbeszélések után vasárnap délelőtt kezdődött meg a XXIX. Országos Katolikus Nagygyűlés. A Vani Sancte és az ünnepi szentmise, amelyet Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás celebrált a Bazilikában, 9 órakor kezdődött. A szentmisén dr. Schriffert Béla nagyváradi apostoli kormányzó helynök mondott ünnepi beszédet. Beszédében meghatározottan emlékezett meg arról, hogy 22 éves elszakítottág után újra a Szent Korona árnyékában, Szent István palástjának védelme alá tért vissza a magyarság nagy része.

Az ünnepi szentmise után fél 11 órakor kezdődött meg az első nyilvános gyűlés a Vigadó nagytermében. A gyűlésen megjelent a Kormányzó hitvese, József főherceg, Augustta, Gabriella és Erzsébet királyi hercegnők, Angelo Rotta nuncius, Hóman és Radocsay miniszterek, a püspöki kar és a szerzetesrendek képviselői is.

Az ünnepi megnyitó beszédet Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás mondotta. Beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy két évtized után újra megjelenhettek a nagygyűlésen Észak, Kelet és Délképviselei is. Hangsúlyozta, hogy az isteni Gondviselés kegyelme őrizte meg két évezreden át az Egyházat minden tévedés és vesztély közepette. Az isteni Gondviselésnek köszönheti a magyar nép is, hogy államalkotó nemzet lett, hogy annyi veszedelem után, a tatárjárás, a török hódoltság és most a trianoni gyász pusztításait leküzdve tetterejében, jövőbe vetett bizalmában megerősödve áll újabb holdog korszaka előtt.

MEGSZÓLALNAK A VISSZATÉRT RÉSZEK KÉPVISELŐI

Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás beszéde után a visszatért részek 1-1 képviselője szólalt fel. A Felvidék visszatért magyar katolikusai nevében báró Shell Péter főispán és Ilinczy Sándor nagyprépost, a visszatért Erdély nevében Inczedy Joksmán Ödön főispán, a Délvidék nevében pedig Deák Leó főispán mondott beszédet.

Czapik Gyula veszprémi püspököt Budapestre utaztában gépkocsibalást érte, ezért előadását Dudas Miklós hajdudorogi görög katolikus püspök olvasta fel.

TIZEZRES KÖRME NET INDUL AZ ORSZÁGHÁZ ELE

Délután a Vigadó kistermében a szlovákajku hívek ülészetek. Ezután tartották meg a méreteiben páratlan szentségi körmenetet. A körmenet a Bazilikától az Országház főbejáratánál felállított díszoltarig haladt. Az Oltá-

riszentséget Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás vitte. A fellobogózt Országház-téren tizezrekre menő hatalmas tömeg gyűlt össze. Itt P. Szűcs Dénes csiksomlyói ferences házfőnök mondott lelkes ünnepi beszédet, majd Serédi Jusztinián imát mondott a hazáért és a hadhívonult honvédekért.

DR CZIFFRA KÁLMÁN SZENT LÁSZLÓ KIRÁLYRÓL BESZÉLT A NAGYGYŰLÉS MÁSODIK NAPJÁN

A Magyar Kurir jelenti A Katolikus Nagygyűlés második nyilvános ülését hétfőn délelőtt 11 órakor tartották meg a pesti Vigadó nagytermében. A díszhelyeken a vasárnapi közönséget láttuk, akik közé ma újabb előkölségek is sorakoztak. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás rövid beszéddel nyitotta meg a hétfői nagygyűlést és

egymásután kérte fel a kijelölt szónokokat előadásuk megtartására. A nagygyűlés első szónoka dr. Cziffra Kálmán biharmegyei főispán volt, aki Szent László királyról emlékezett meg. Kálmán Kriosztom pannonhalmi főpát a tatárjárásról beszélt, Bőle Kornél hitszónok, Árpádházi Boldog Margit szentéavatásának egyik fő szorgalmazója emlékezett meg a királyi vérből eredt és a haza jólétéért feláldozott Boldog Margitról. Dr. Kaposvári György, Kaposvársárhely polgármestere a 46 évvel ezelőtt megjelent szociális pápai enciklikával, a *Rerum Novarummal* foglalkozott. Az utolsó szónoklat elhangzása után Serédi hercegprímás köszönetet mondott az előadónak a szónoklatokért és a hallgatóságának az érdeklődésért, majd bekezesztette a második ülést. A közönség ezután a Himnuszt énekelte el.

Hazafias kegyelettel ülte meg Nagyvárad az aradi hős vértanuk emlékűnnepét

Nagyvárad. Saját tud. Október hatodikát, az aradi vértanuk évfordulóját hazafias kegyelettel ülte meg egész Nagyvárad. A középületek, iskolák, intézmények ormán kegyeletes emlékezősként ott legett a nemzeti színű lobogó mellett a fekete gyászlobogó. Az állami, városi hivatalokban szünetelt a munka, az iskolákban nem volt tanítás, aki csak tehette, résztvett a templomokban tartott gyászistentiszteleteken.

A római katolikus püspöki székesegyházban Molnár Kálmán prelátnak, kanonok celebrált nagy papi segédlettel ünnepi gyászmisét és Liberát. A gyászmise után Molnár Kálmán könyörgést mondott a Hazáért és honvédekért. A honvédtisztikar tagjain kívül megjelent a gyászmisén dr. vitéz Nadányi János alispán és több megyei, városi hatóság képviselője. Testületileg vonultak föl a gyászmisére a Nagyváradon tartózkodó aradiak is.

Az aradiak sötét ünneplőruhás nagy csoportja a Székesegyházból a Nagy Sándor emléktáblához vonult és kegyeletes szavak kíséretében koszorút helyeztek el.

A délelőtti folyamán úgy az elemi, mint a középiskolákban kegyeletes ünnepségeket tartottak a hős vértanuk emlékeztére s a szavakban, ünnepi beszédekben mindenütt követendő példaként állították az aradi vértanukat az ifjúság elé. Az iskolák nö-

vendékei ezután szintén megkoszorúzták a Nagy Sándor tábornok emléktábláját, vagy az országzászló talpazatára helyezték a megemlékező koszorúját.

OKTÓBER 6 AZ ÁLLAMI SZT. LÁSZLÓ-GIMNÁZIUMBAN A gimnázium tanári testülete és ifjúsága a szülők részvételével bensőséges hangulatban ünnepelte az aradi vértanuk halálának emlékét. Az ünnepi beszédet Pásztor Gyula VIII. b. oszt. tanuló mondotta s komoly öntudattal emelte ki a magyar ifjura váró magyar feladatok közül azt, hogy az egy-egyes, a munkás és a szociális Magyarorszáért kell dolgozni. A beszéd alap gondolatának elmélyítésére Fűri János VIII. a. o. tanuló Juhász Gyula. A tápai Krisztus és Andrásí Anlai VIII. b. o. tanuló Ady Endre: Pöl-szállott a páva című költeményét szavalta komoly átérzéssel. Hangulatosan illeszkedett be az ünnepi műsorba Tóth Kálmán: Előre c. verse, melyet László Gerő III. o. tanuló tolmácsoló meggyőző erővel és Szőgi Endre, Aradi gólgólavirágok c. kórusműve Braun Ferenc énektanár és az iskola vegyeskarának előadásában. Az ünnepélyt Jakó Albert gimn. igazgató, ifjúságának emlékeit eleven erővel felidéző, mély benyomást keltező szavai zárták be.

OKTÓBER HATODIKI EMELEK-ÜNNEP A PREMONTREI GIMNÁZIUMBAN. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn, október hatodikán gyönyörű iskolai ünnepségekben áldoztak az aradi vértanuk emlékének a premontrei gimnáziumban. Az iskolai ünnepi megelözőleg a premontrei templomban gyászmise volt, amelyet Szilágyi Dózsa perjel mondott. Ezután a gimnázium egyik termében folyt le az emlékűnnep, amelyet a Himnuszt vezetett be. Roxin Teodor és Kondor Sándor növendékek ügyes szavata-

után Arany Pascal premontrei kánonok mondott rendkívül érdekes emlékbeszédet. Az iskolai énekkar után Lothringer Tihamér, egy kis gimnázista mély érzéssel szavalt; végül a Szózat zárta be a szép iskolai ünnepséget. Hasonlóan jól sikerült ünnepségek voltak a többi iskolákban is.

AZ ORSOLYA ZÁRDA gimnáziumának és tanítónőképzőjének növendékei is felemelően szép iskolai ünnepélyt rendeztek október hatodikán reggel. Az ünnepi beszédet Uhlarik Mariam, az önképzőkör elnöke mondotta. Az iskolai ünnepség után a gimnázium udvarán felhúzták a husz év előtt végzett tanítónők ajándékát, az ereklyés országzászlót, amely előtt a növendékek elvonultak és díszőrséget állítottak.

A BAROSS GÁBOR KERESKEDELMI KÖZÉPISKOLA növendékei is szép október 6-iki emlékűnnepet rendeztek. Barisch Sándor igazgató ünnepi beszédében hős vértanunk szellemének ápolására hívta föl az ifjúságot. — A Zrínyi Ilona Kereskedelmi Leányiskola ünnepségén Hasznos Imre igazgató mondott mélyenszántó ünnepi beszédet. — A Böttö Ferenc háztartási iskola tanári kara és növendékei az iskolában megrendezett ünnepély után megkoszorúzták Nagy Sándor emléktábláját, majd a temetőbe vonultak ki és az iskola nagynevű alapítójának, Böttö Ferencnek sírját koszorúzták meg.

A RITÓOK ZSIGMOND UTCAI ÁLLAMI ISKOLA tanítói kara és növendékei különösen szép ünnepséget tartottak, amelyet a Himnuszt vezetett be. Az ünnepi beszédet Szery Andor igazgató-tanító mondotta, majd énekszámok és szavak követték. Az iskolai ünnepség után az iskola növendékei tanítóik vezetésével az Aradon vértanuhaltát halt Nagy Sándor emléktáblája elé vonultak és koszorút helyeztek el azon. Az összegyűlt nagy tömeg az iskola növendékeivel együtt énekelte el a Himnuszt és a Magyar Hísekegyet.

Szép eredménnyel járt a nagyváradi Vörös Keresztgyűjtőnap

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap újból tanujelét adta Nagyvárad közönsége annak, milyen áldozatos tud lenni, ha olyan komoly gyűjtőakcióról van szó, mint a Vörös Kereszt javára való adakozás. Vasárnap reggel a város hús forgalmas pontján helyezték el a gyűjtőurnákat amelyeket a város társadalmának vezető hölgytagjai ültek körül, hogy elősegítsék munkájukkal a Vörös Kereszt javára való gyűjtést. És az utcán járókelők közül csak nagyon kevesen nem adakoztak. Ennek az áldozatos-ságnak köszönhető, hogy a legtöbb urnánál szép forgalom volt. A színház előtt a színésznők gyűjtöttek, elükön a fardhatatlan H. Körösy Jucival, kb. 200 pengő gyűlt össze. Nagy forgalom volt még a Royal előtt, Japport előtt, a Kishidőli és a Barátok temploma előtt felállított urnáknál. A begyűlt összegeket hétfőn egész napon át számolták a városi pénztárnál, így a gyűjtés eredményét csak holnap közölhetjük.

Uj üzlet: **FIGYELEM!** Uj üzlet:
Hölgyeim! Siessenek őszi és téli kabátot vásárolni!
Mert megnyitá a

„Bihari Modellház“

Kossuth-u. 5. sz., ahol olcsón vásárolhat saját készítményű kabátot, kosztümöt és leányka kabátot. Nagy mértékszabású! Oriási szövet választék. Hozott anyagból is a legkényesebb izlést is kielégítően, a legújabb modellek után 24 óra alatt készülnek

Készüljön fel élete legnagyobb élményére, jön az: Vannak filmek melyekre hónapokig várunk és évekig nem felejtjük el, ilyen az: A szépség, szerelem és művészet himnusza az: Az **INTERMEZZO** az APOLLO szezonnyitó műsora.

INTERMEZZO

Az **INTERMEZZO** az APOLLO szezonnyitó műsora.

Felfegyvereztek az amerikaiak husz angol kereskedelmi hajót

Még százhuszonöt amerikai hajót látnak el fegyverzetel

Newyorkból jelentik: (Stefani.) Az Egyesült Államok mintegy husz hajót, angol szolgálatban panamai lo-bogó alatt hajóznak a tengeren, fel-fegyvereztek. Százhuszonöt amerikai tulajdonú képező panamai lo-bogó alatt haladó hajót ugyancsak fel fog-nak fegyverezni. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Singaporeba újabb csapaterősítések érkeztek Ausztráliából. Az újzealandi légiőrök kötelékébe tartozó több repülőgép is érkezett. (MTI.)

Háborút óhajt az amerikai szenátus többsége.

Newyorkból jelentik: (Stefani.) Az Associated Press ismerteti egy kör-kérdésnek eredményét, melyet a sem-legességi törvény tárgyában a wa-shingtoni szenátoroknak tettek fel. 34 szenátor a visszavonás mellett, 6 a felfegyverzés mellett, de a hadiöve-zet megszüntetése ellen szavazott, 20 azon a véleményen volt, hogy a tör-vény megváltoztatása nem időszerű 16 tartózkodott a szavazástól. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (Stefani.) Halifax lord angol nagykövet hat he-tes angliai tartózkodás után visszaér-kezett. Ujságírók előtt úgy nyilatko-zott, hogy az angol partraszállás Európában pillanatnyilag lehetetlen. (MTI.)

Előbb meg kell nyerni az atlanti-óceáni csatát — azután következ-zik a Szovjet megsegítése.

Stockholmból jelentik: (NTI.) A londoni Times a moszkvai értekezlet-ről azt írja, hogy ott kidolgozták a terveket, amelyek szerint meg aká-rják nyerni a háborút azonban igen nehéz feladat ezeknek a terveknek megvalósítása. Mindenek előtt meg kell nyerni az atlanti-óceáni csatát, hogy több hadianyag- és élelmiszere-szállító hajó szabaduljon fel a szovjet részére küldendő hadianyagok szá-mára. A szovjet részére Angliának sok hadianyagot kell szállítani, ezért az angol polgár szükségleteit még le-jebb kell szorítani. (MTI.)

Vesztükbe rohanak Európa kis népei a demokraták biztatására.

Prágából jelentik. (NTI.) Fúsek, a cseh nemzeti közösség vezetője rádió-beszédet intézett a protektorátus la-kosságához, melyben többek között ezeket mondta.

Néhány nappal ezelőtt azt kértem ne hallgassanak a londoni emigrán-sok esztelen felhívására. Alig egy héttel utóbb bebizonyosodott micsoda esztelenségre bujtogattak. — Sajnos mégis akadt néhány ember, aki hall-gatott az esztelen agitációra és életé-vel fizetett érte. A Kelet és Nyugat

hatalmai a csatatereken nem számít-hatnak győzelemre és ezért arra iz-gatják Európa kis népeit, hogy ássák alá a belső arcvonalat. Olyan embe-rek szítják ezt, akik a veszély pillá-natában elhagyják a hazát. Végül összetartásra, a fegyelem és rend megőrzésére hívta fel a lakosságot. (MTI.)

Kiegyezett Prú és Equador.

Buenos Airesből jelentik: (NTI.) Peru és Equador meghatalmozottai, közvetítő hatalmak képviselőinek je-lentésében, a két állam közötti határ-villongások ügyében szombat éjjel megállapodást írtak, mely október 5-én lépett életbe. A megállapodás kerestüvitelét a közvetítő hatalmak ellenőrzik. (MTI.)

Zsidók játszották a vezető-szerepet a csehországi összeesküvésekben

Az NST prágai jelentése szerint a rögtönbíráskodási tárgyalások során megállapították, hogy a zsidóság külön-nösen nagy szerepet játszott a legutó-bbi zavargások irányításában. Ezért a védnökség hatóságai elhatározták a zsidókkal szembeni eddigi intézkedések megszigorítását, illetve az engedmé-nyek visszavonását. Lezárták a zsiná-gókat és imaházakat, mert megállá-pították, hogy ezek főfészkéi voltak a rémhírterjesztésnek és suttozó propa-gandának. Visszavonták a szeptember 1-iki rendőri intézkedések azt a ré-szét, amely engedményeket tesz a ve-gyes házasságoknál és egyeseket fel-ment a sárga folt viselésétől. Az utó-bbi időkben bizonyos cseh körök tüntet-tek zsidó barátságukkal. A jövőben védőörizetbe veszik az olyan cseheket akik az utcán tüntetően barátkoztak zsidó elemekkel.

Ui Mata Hari tünt fel Svédországban a vasutak ellen tervezett dinamit-merényletek leleplezésénél

Kopenhágából jelentik: (B. T.) A svéd államvasutak ellen tervezett di-namitmerényletekkel és más romboló cselekményekkel kapcsolatban elfogott személyek között van a 31 éves Erika Ottília Möiler, aki táncosnőként lépett fel Svédországban. Svéd körök közlé-sé szerint a legveszedelmesebb női kém, aki feltűnt ebben a háboruban északon. A szovjet szolgálatában áll és kikereszte utazásai alatt Svédországban azokat a helyeket, ahol végre akarták hajtani a rombolásokat. Az ügyel-

Lisszabonból jelentik: (NTI.) Sala-zar miniszterelnök fogadta a lissza-boni angol nagykövetet. (MTI.)

De Gaulle árulja a francia gyar-matokat — Roosevelt a vásárló.

Vichyből jelentik: (NTI.) A Grin-goire című lap jelentése szerint De Gaulle fogadta Brazavilleben a New-york Post és a Chicago Daily News munkatársait és kijelentette, hogy felajánlotta az Egyesült Államoknak az afrikai francia gyarmatbirodalom legfontosabb kikötőit, hadászati meg-szállás és tetszés szerinti felhasználás végett. Hogy az Egyesült Államok kormánya milyen álláspontra helyez-kedik az ajánlattal szemben, arról egyelőre nincs jelentés. (MTI.)

TAYLOR A LEGNAGYOBB FONTOS-SÁGU ÉRTESELÉSEKET FOGJA KÖZÖLNI

Washingtonból jelentik: (B. T.) Tay-lor Amerikába visszatérve kijelentet-te, hogy Roosevelt elnökkel és Hull külügyminiszterrel, a legnagyobb fon-tosságú értesülést fogja közölni. Ezt az értesülést azokon a tanácskozáso-kon szerezte, melyeket európai utja so-rán folytatott számos érdekelt szemé-lyiséggel.

A párizsi lapok nagy cikkekben fog-lalkoznak a kommunista elemek kü-lönböző merényleteivel, melyek főként közlekedési vállalatok ellen irányul-tak. Egyik robbanászerraktárból na-gyobb mennyiségű bombát loptak el. A merénylők különösen Lille környékén garázdálkodtak. Husz merénylő kom-munistát agyonlőttek.

HALÁLRAÍTÉLT A ROMÁN HAD-BÍRÓSÁG HÉT POLGÁRI RUHÁS SZOVJET EJTŐERNYŐST

Bukarestből jelentik: A katonai bi-róság hét szovjetejtőernyőst halálra-ítélt. A Ploesti környéki petroleumvi-déken ereszkedtek le azzal a céllal, hogy szabotázs cselekményeket hajta-nak végre. Mivel nem voltak egyenru-hában, nem tekintik őket hadifoglyok-nak és így kerültek haditörvényszék elé.

kapcsolatban új Mata Hari esetről be-szélnek. 18 éves korában került Svéd-országba olasz állampolgárként. Egy svéd cirkuszgyűnnyel kötött házasság révén lett svéd állampolgár. A házaspár Stanislaw és Slavics néven nagy sikerrel szerepelt. Öt év után elhagyta férjét és Tamara Slavica néven szere-pelt tovább Lengyelországban, Német-országban és Dániában. Angliában is nagy sikerei voltak, mint táncosnőnek. Egyként nyolc nyelven beszél hibát-lanul.

Beeman úc

most tejet ácul...

Az új közellátásügyi miniszternek tudvalevőleg egyik legelső és nagyon üdvösködése volt, amelyben kö-telességévé tette a kereskedőknek, hogy előkényen szolgálják ki ve-vőiket s ne használják ki a közönség rájuk-utaltságát és a különböző ár-cikkekben mutakozó hiányt arra, hogy vevőikkel szemben durva és pökhendi magatartást tanúsítsanak. Ugy látszik azonban, ez a rendelkezés sok kereskedő egyáltalán nem vette figyelembe, mert a panaszok alig kevesbedtek azóta. Lehetetlen ezek közül szót nem tennünk azt a panaszt, amelyet Bermann tejkere-skedő ellen egy nemrég operált, be-teg asszony jelentett be hozzánk. Ma is nyílt gyomorosebe van és hatósági orvosi rendelést tud felmutatni, amely szerint kenyér és egyéb vásárlásoknál azonnal előre kell engedni és soron-kívül ki kell szolgálni őt.

A panasztevő asszony annál job-ban reá van szorulva a szomszédsá-gában nyílt üzletet vezető tejkere-skedőre, mert betegsége nem is enged-i meg, hogy más táplálékot vegyen ma-gához, mint tejet. Minthogy eddigi falusi tejesével megszokta az össze-kötötése, szerényen és alázatosan, ahogy ez egy mai vásárlóhoz illik, megjelent Bermann úr üzletében, a Csengeri-utca 18 szám alatt és arra kérte, adjon neki mindennap két li-ter tejet.

De a kereskedő ráförmedt: — Miért jön ide? Maga eddig nem vásárolt nálam! Nem adok egy csöpp tejet sem.

A beteg asszony erre rimánkodásra fogta a dolgot. Megmutatta nyílt gyo-morosebét s az orvosi rendelést, amely könnyítést ír elő a bevásárlásoknál, mire Bermann úr nagynehezen le-szállott olimpuszi magaslatairól, a szitkok, gorombaságok és fennhéj-zások felhői és villámai közül s ke-gyeskedett egy liter tejet adni a be-tegnek.

De olyan volt a tej is, amilyen szí-vel adta. A szerencsétlen vásárló más-nap két órai ácsorgás után összero-gyásig kimerülten jutott Bermann úr magas színe elé.

— Megint eljöttem volna, — re-begte. — De most már kérték szépen jobb tejet... S két liter, ha lehet... Kezelésre járok, nem bírok egyebet enni. Az életem függ attól a kis tej-től.

Bermann úr azonban bősziúten kiállott reá:

— Be ne tegye többet ide a lábát. Menjen a nyavalyába! Összetöröm, ha még egyszer ide merészkedik!

Más hasonló panaszok is vannak az elsőrendű fontosságú élelmiszere-kereskedelem e közutálatnak örvendő képviselője ellen. Tisztelettel figyel-mébe ajánljuk az illetékes ténylezők-nek. Azelőtt kocsmáros volt Bermann úr, de elvetlék italmerési jogosítvá-nyát s azért adta szelídobb műfajra, a tejkímérésre a fejét. De vajjon ilyen körülmények között, a mai rend-kívüli viszonyok figyelembevételével, jó helyen van-e nála az új jogosít-vány? (*)

Cserépkályhát
Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy
Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18
tok melege lesz.
TESTA cserépkályhá lerakat
Szarvaszó-u. 68.
Telefon 14-94

Márványemléktábla hirdeti Nagyváradon a négyes honvédek dicsőségét

Feledhetetlen emléke marad Nagyváradnak a két napra visszatérő mult

Nagyvárad. Saját tud. Tündöklő őszi napsütéses időben zajlott le Nagyvárad egykori házierejének, a négyeseknek ezrednapja Nagyváradon. Mintha az idő is kedvezni akart volna azoknak a hősöknek, akik egykor végigszenvedték Doberdó, Isonzó és az orosz front poklát. A négyesek ott voltak a szerbiai benyomuláskor is, amikor még a kezdet kezdetén volt a háború, de végig harcolták azt és sok kiváló hőstett tanuskodik arról, hogy honvédeink minden ponton, ahol szükség volt rájuk, teljesítették hősi feladataikat.

Szombaton délből érkezett meg Nagyváradra Szent-Kereszthegyi Kratochvíl Károly altábornagy, akit, a vele egyidőben érkező vidéken élő volt négyesekkel együtt, a nagyváradai volt négyesek díszes fogadtatásban részesítettek. Az állomási épület előtt sorakoztak fel a volt négyesek, egykori parancsnokaik vezetésével, a peremön pedig a katonai és polgári előkelőségek gyűltek össze, hogy az ünnepies fogadtatáson résztvegyenek. Hosszú várakozás után, féltőrs kíséssel futott be a vonat. Az egykori ezredkürtös megadta a régi jelt... s két napra visszatértek Váradra a négyesek emlékei, a régi bajtársak szeretetteljes öleléskézében. Kratochvíl tábornagy fogadtatásáról már beszámoltunk. Gyönyörű és érdekes volt az a menet, amelynek élén az ősz altábornagy bevonult régi városába, amelyet annyira szeretett és ahol őt is olyan sokan szerették. A díszmenet elvonult az országzászló előtt, a hadimúzeumban őrzött négyeszászlóval élén, délután öt órakor pedig a Rulikovszky-uti temetőben helyezték ki a két napra visszatérő négyes bajtársak sírjaira.

Előadás a Tűzharcos székházban és bajtársi vacsora az Újságíró Otthonban

Szombaton délután hat órakor a Tűzharcos Szövetség otthonában Kratochvíl Károly altábornagy vetített képi előadást tartott a négyes honvédek világháború hősi cselekményeiről, bemutatva azokat a harctereket is, amelyeken a világháború alatt küzdöttek honvédeink. Az előadás befejezése után hosszasan elbeszélgették egykori bajtársaival, akik feltárták előtte panaszait, melyek közül a fontosabbakat feljegyezte és ígéretet tett azok orvoslására. Este nyolc órakor bajtársias vacsora volt az Újságíró Otthon nagytermében, ahol négyszázán gyűltek össze, hogy a fehér asztal mellett is ápolják a bajtársias szellemet. A banketten Kratochvíl altábornagy és kísérete is megjelent. Amikor a zsufolt terembe bevonult az altábornagy kíséretével, a már összegyűltek felállva, lekes éljenzéssel, tapssal fogadták.

Sok régi bajtárs találkozott itt, akik könnyezve ölelgették egymást. A bank-

ett mindvégig zavartalan, sima lefolyású volt az ezrednap rendezőségét, másrészt pedig Ábrahám Vincét, az Otthon hérlőjét illeti elismerés, aki a kitűnő ételeket és italokat szervizolta.

A banketten több pohárköszöntő is elhangzott, amelyeket kitörő lelkesedéssel fogadtak. Szentmiklóssy Sándor nyugalmazott őrnagy pohárköszöntője különösen mély hatást keltett.

Vacsora után — amely alatt meleg hangulat ömlött el a nagy termet betöltő négyesek között — szép énekszámával gyönyörködte a megjelenteket Pázmány Ferenc, a Ref. Dulcór szólistája, aki maga is négyes honvéd volt — majd az ezred egykori költője Jambor Lajos nagy lelkesedés közepette szavalta el híres, a világháború alatt több lapban is megjelent versét, az Agyagembert. A barátságos, bajtársias vacsoráról az éjfél órákban távoztak el a megjelentek.

Felharsan a vén ezredkürtös hívőjele

Vasárnap délelőtt folyt le ulajdonképpen az ezrednap fénypontja. Az istentisztelet után az Ezredévi emléktéren gyülekeztek a négyesek, akik az utcán díszmenetben vonultak végig, hogy elhelyezzék az ezredzászlót és az emléktáblát az egykori négyes laktanyában. Amerre a volt négyesek felvonultak, zászlóerdőben díszlett a város s ezrekre menő tömeg gyűlt össze, hogy láthassa az egykori hőseket. Kint a

Rulikovszky-uton is hatalmas sokaság gyűlt össze, kivonult a helyőrség tisztikara és a rendőrség diszszázada is. Pompás látványt nyújtott a gyönyörű díszruhába öltözött nők csoportja. Felvonultak a tűzharcosok is, saját zenekarukkal és az egyes társadalmi egyesületek is, kiküldöttjeikkel. A hadirokkantakat külön padokon helyezték el a négyes laktanya előtt, ahol a főünnepségek lezajlottak.

Fél tizenkét órakor vette kezdetét az ünnepség. A Himnusz hangjai mellett hozták ki a volt négyes laktanyából az ezred lobogóját, s egy dőlő tartású zászlós az emléktábla mellett felállított emelvényre vitte. Ekkor felharsant a vén ezredkürtös hívőjele, s az ezredzászlót kísérő négyes tisztikar előtt megjelent Kratochvíl Károly altábornagy és „imához” vezényelt. A zenekar eljátszotta a Magyar Hírszék egyet, amit a megjelent sokaság áhítatosan hallgatott végig, kegyelettel emlékezve meg a nyolcezer hősi halált halt négyes honvédre. A Magyar Hi-

szekegy után megjelent a szónoki emelvényen primóczy Szentmiklóssy Sándor nyugalmazott őrnagy és előbb a megjelent előkelőségek felé tisztelegve, elmondotta nagyhatású ünnepi beszédét:

SZENTMIKLÓSSY ŐRNAGY ÜNNEPI BESZÉDE

Szentmiklóssy őrnagy messzecsengő hangon többek között a következőket mondotta:

— „Bajtársak! Most, midőn küzdelmes időket él a magyar sors, de a nap tüzese korongja mégis reánk árasztja éltető arany sugarait és velünk örvendez, tiszteletteljes határozottsággal megállapítom, hogy mi, a hétköznapokból kiemelkedő ünnepünket, magyaros lélekkel, a bajtársi szolgálattal eszméi magasságába igyekeztük sorozni. A 4-es honvédek bajtársi köre, mely ezrednapjainkat katonaszemélyi és történelmi céllal életre hívta, arra törekedett, hogy maradandó emléket állítson azok dicsőítésére, akik a legdrágább kincsüket, életüket áldozták fel a magyar nemzet becsületéért és akik itt állva végigküzdötték a világháború s az ezt követő romlás minden poklát. Tehát ez az ünnep, a magyar honvéd nemes szívébe oltott lovagias érzületének bajtársi ünnepe!”

Azután így folytatta:

— „Hős! halottaink! Ez az emlék elsősorban Titeket illet! Együtt indulunk el Veletek ebből a laktanyából, a kötelességteljesítés harcmezőire! Együtt küzdöttünk Veletek! S míg minket haza hozott a sors, Ti mintegy 8000-en, 4-esek, véreitek hullásával már akkor hozzájárultatok ahhoz, hogy jogosan követelhetjük vissza azt, ami a miénk volt!”

— „Bajtársak! Magyar testvérek! Fejessük ki néma hódolatunkat és soha el nem múló hálánkat hősi halottaink iránt azzal, hogy egy bensőséges rövid fohászt mondjunk el áldozatos lelkeik üdvéért. (Imához.)

Ezen lélekemelő pillanatban avassuk templommá e helyet!

— A szerte porladozó 8000 bajtárs szíve valaha a mienkével együtt dobogott és a magyar ember véreben csergedező és győzni akaró harcszelleme által, már az első világháború-

„Hulljon le a lepel...”

— „Hulljon le a lepel! — válaszolt a gyakran dörgő tapsokkal és helyeslő felkiáltásokkal megszakított beszédre az altábornagy s nyomban rá felcsendült a katonazenekar Hymnusa. A gyönyörű, lélekbe markoló jelenet után az altábornagy koszorút helyez az emléktábla elé, majd az emelvényre lép és keresetlen szavakkal történelmi visszpillantást vet a múltba, beszélve a 4-es honvédek világháborús vitézségéről, a gárdaezredről, mely szerbiai galíciai harcokban hősiessé küzdött, majd a marnei tragédia után Lemberg következett, amikor az a szomorú sors érte az ezredet, hogy 1000 embere a kolera áldozata lett. Az ellenség, mely a „fehér halálnak” nevezte a Kárpátokban dúló tífuszharcokat, ki lett verve hazánkban, de még meg sem pihenhetett az ezred, az

Balankabátok
érkeztek

Harcbátz

uridivatüzletébe

Rákóczi-út 1. sz. Tel. 17-01.

ban megvetettük alapját annak a meggyőződésnek, hogy a magyar honvéd nevet, glóriás tisztelettel emelgesse a világ. Az elmúlt világháborúban bennünket nem nemzeti vágyalmok fűtöttek, hanem a magyar nemzetet jellemző szótartás, a bennünk gyökerező fegyverbaráti hűség és nem utolsó sorban a magyar virtus, mely erények belőlünk önfeláldozással telített vitézeket nevelt. Mindenki megtette kötelességét, aki kint volt a fronton, tehát azoknak itt van közöttünk a helye. A hősi halott megemeredett teste előtt leomlanak a társadalmi válaszfalak, így, most, itt, csak egyet ismerünk, a volt kemény 4-es honvéd katonáit!”

— „Kratochvíl Károly ezredes mint példaadó eszernyék él emlékeztünkben. Ez a nagylelkű ember egész életének munkásságát a Hazája üdvének szentelii és derék bajtársai jólétére pazarolja.

— És most mi a deresedő múlt, Hozzatok szólnak márványtáblánk aranybetűivel, nemes Utódaink! Vessétek Ti is lelkeitekbe e mondatok jelentőségét! Kössetek velünk lelki vérszerződést, mint kötöttek becsülettel és magyar akarással Eleink! S ha utatok kies Hazánk földjén és kígyózó utain halad, ott, ahol a Nagyalföld medencéjében csillogó hátát mutatja a Duna-Tisza, ha ott jártok, ahol a Kárpátok gerince megcsókolja a magyar felleget, ahol csodákat rejt a susogó rengeteg, ha városi zaj úti megfületket, vagy a távoli harctér pokoli fergege dübörögve szántja a talajt, fojtsátok torkára a szót annak, aki bántani merné a magyart! Isten Beneteket úgy segítjen! Amen!

Felkérem Nagyméltóságodat, hogy a 4-es Honvédek Bajtársi Körének hagyományt ápoló emléktábláját leleplezni sziveskedjék!

elegancia...
kényelem...
nemes formák...
PAPP MARGIT
berendezés
a Székely és Réti Erdélyrészi
Butorgyár r. t.
butoraival
Kiállítás: Rimanóczy-u. 8.

szellemben, amelyben a négyesek együtt szolgáltak. Az emléktábla átadása után a Református és a Gutenberg Dalárda egyesített énekkara elénekelte Bajza Apothezisé, majd az emléktáblát átvette az utóérezred parancsnoka, ki meghatottan tett ígéretet arra, hogy híven fogják teljesíteni az utóérezredre bízott feladatokat, majd többek között a következőket mondotta:

„Meghatottan veszem át régi ezredparancsnokomtól távollevő új parancsnokom nevében ezt a szép emléktáblát, az emléktáblával együtt régi ezredem szellemi hagyatékát; ez ezrek vértúrással megszentelt hagyományokat az új nagyváradi háziérezred számára. Híd lesz ez a márványoszlop a múlt és jelen között, híd, amelyen meghatottan zárandokol az utód, a Kárpátok, a Doberdó, s a Monte San Gabrielle történelmi alakokká magaszkodott hőseihez s amelyen a világháború dicső 4-es honvédek szelleme, ereje, elszántsága, lángoló hazaszeretete áramlik a régi laktanyában új feladatokra, új küzdelmekre készülő fiaik felé.”

Az ünnepies emléktáblaátadás a Szózat eléneklésével ért véget.

Felemelően szép látványt nyújtott ezután az a díszmenet, melyet maga a 4-es altábornagy vezetett egy darabon, majd a tisztikar élére állva, fogadta a hosszú sorokban előtte elvonuló volt négyesek tömegének tisztelgését.

EGYFOGASOS EBÉD CSAJKEARÓL AZ EMKE NYÁRI HELYSÉGÉBEN

Az ünnepségek után a 4-es honvédek az „Emke” kerthelyiségben gyülekeztek, ahol egyfogásos bajtársias ebéd volt s ezen résztvett az altábornagy, tisztikara s a 4-es család nőtagjai is. A barátságos hangulatban elköltött ebéd gulyásból állott, amit csajkjából fogyasztott el a rendkívül nagyszámú résztvevő a rögtönzött tábori konyhából.

Az ebédet mókás jelenetek, ének-számok, szavaltatok tarkították és tartalmas pohárköszöntők hangzottak el, melyekből kiemelkedett a legszebben dekorált Gyenge Lajos gyönyörű beszéde, méltatva az altábornagy felelőtlen érdemeit, amelyre megható visszaemlékezéssel válaszolt az altábornagy.

Nem lehet elhallgatnunk, hogy a kitűnően sikerült ezrednap megrendezése körül milyen nagy érdemeket szereztek Szentmiklóssy Sándor nyugalmazott őrnagy és a fáradságtalan rendezőség.

A négyes ezrednap alkalmából táviratban üdvözölték József főherceg tábornagyot, aki tudvaleg a négyesek parancsnoka volt. Ezt az üdvözlő táviratot József főherceg, tábornagy a következő megleghangú táviratban köszönte meg:

Szentkereszthegyi Kratochvil Károly altábornagy

Nagyvárad

Volt négyes honvéd bajtársaim nevében küldött megemlékezését hálás szívvel köszönöm és mindnyájukal régi ragaszkodással és szeretettel üdvözölve minden jót kívánok annyi hősi küzdelemben rugogóan bevált harcossáimnak, József főherceg, tábornagy.

Értesítés.

Hazajöttem műhelyem vezetését átvettem, Kelemen Mihály műkőszőrűs, Nagyvárad, Mussolini-tér 5. üzletben. Legfinomabb solingeni acél áruk raktára.

Dr. GÉRESY LÉBER JÁNOS:

POLITIKAI SZEMLE

(Heti összefoglalónkat anyagforrás miat a mai számunkban az alábbiakban közöljük. Szerk.)

A világ Hitler vezérkancellár beszédeként hatása alatt áll. Ez az általános hatás nem annyira a szónoknak, mint inkább mondanivalójának tulajdonítható.

Elsősorban a határozott szavakkal bejelentett „gigászi méretű” hadműveletek keltetik fel a közérdeklődést. Nagy dolognak kelle lennie, ha maga Hitler kancellár 48 órával a megindítása után előre körvonalazza és sejteti jelentőségét. A fennálló körülményeket és a jelenlegi hadihelyzetet mérlegelve, előrelátható, hogy ez az újabb gigászi méretű hadművelet a déli frontszakaszon folyik és döntő előrelépést hoz a Kaukázus felé. Egyébként a Hitler-beszéd megnyugtató alaptónusa méltán int bennünket türelmemre. „Nincs olyan ellenfél, amelyet a már rendelkezésre álló löszermennyiséggel le ne győzhetsünk”, — mondotta Hitler vezérkancellár.

Talán még nagyobb figyelmet érdemel annak a csatlakozásnak a bejelentése, amely a szovjet híhetetlen előkészületeire vonatkozik.

Európa leigázására készültek fel a vörös barbárság urai, modern Dzsingisz kán mindent elsöprő rohama lett volna a tankok, repülőgépek, ágyúk tízezreinek reánkzudulása. És ezt a veszedelmet csak hájszállal előzte meg a német nép vezérének zsefialitása, a német és szövetséges hadseregek bátorsága.

Mind ezek biztos ismerete csak nővel szemünkben a Churchill és Roosevelt-tábor magatartásának bünyőségét. Ha eddig csak megszokásból mondtuk azt, hogy ezek az urak Európa ellenségei, most már biztosan tudjuk és a végsőig való elszántsággal azt válaszoljuk nekik: ha kell, mindnyájan ott leszünk teljes győzelmünk kívívásánál.

Egyre-másra érkeznek hírek arról, hogy angol hadihajók és repülőgépek békés utasszállító hajókat támadnak meg s tesznek tönkre a skandináv partok mentén. Így járt többek között a Richard Witt nevű gőzös. 130 utasa közül csak 26 menekült meg. A Barrög-n 105 polgári egyén tartózkodott akkor, amikor egy repülőgép megtámadta és elsüllyesztte. 91 ember veszett a tengerbe. Legfőbb árszöny és gyermek. Mi volt a bűnük? Semmi! Az, hogy éltek s az angol repülőgép útjába mertek kerülni.

Európai gondolkodású ember nem tudja megérteni ezt a mentalitást. Hogy lehet egyszerre keresztény módon szeretni s — halálosan gyűlölni? Hogy lehet ugyanegy időben emberriességről prédikálni s asszonyok és gyermekek százait halomra gyilkoltatni? Hogy lehet kereszténységről: keresztény kulturáról s etikáról szavalni s ugyanakkor imádkozni azért, hogy az istentelenség szelleme, minden keresztény kulturának és etikának leghalálósabb ellensége: a bolsevizmus gyzedelmeskedjék Európa népei felett? Hogy lehet felháborodni afölött, hogy német bombázók megtörni igyekeznek a hadierődde által kitöltött Leningrád ellenállását s ugyanakkor nap mint nap követelik azt, hogy angol bombavetőik támadják már meg s bombázzák szét a legszebb és legnemesebb emberi kultúra mű-

zeumvárosát: Rómát, az Örök Várost, 400 millió katolikus hívő főpásztorának székhelyét?!

Ha marxi ideológián nevelkedett munkások tennék meg ezt: megértenők. Arra is volna magyarázó szavunk, ha Istentől s a kereszténység szellemétől elfordult lelki forradalmárok követelnének ilyesmit, de hogy egy nagy keresztény egyházi szervezet püspökei és pápjai lévelyegjenek el ilyen messzire, — erre sem menteséget, sem magyarázatot nem lehet találni. Erre csak egy felelet, egy magyarázat lehet: az anglikán egyház, az anglikán protestáns kereszténység annyira elvilágiasodott, annyira összeforrt Anglia érdekeivel, az angolszász birodalom erőnyeivel és bűneivel, hogy tőle már el sem választható. Az anglikán egyháznak csak egy a fontos, egy a szent és egy a kívánatos: Anglia megmaradása és győzelme. Mindegy, hogy mi ennek az ára? Mindegy, hogy milyen úton módon és milyen eszközök alkalmazásával. Bűn árán? Hát bűn árán... Hítségés általt? Hát hítségés általt... Milliós és milliós ártatlan ember vértengerén keresztül? Hát igen! Így is, ha kell... A kétezeréves kereszténység megdöntése, pusztulása árán. Igen. Pusztuljon el inkább a 2000 éves kereszténység, csak Angliát ne érje sérelem, az angol gőgön és hatalmi vágyon ne essék csorbá...!

Oh, milyen ideálisan messi van ettől a vad, önző, anyagias hataloméhes sovinizmustól más keresztény népek tiszta, emberies, békés nacionalizmusa... Eppen a napokban olvastam Széchenyitől, a legnagyobb magyaról, ilyenfajta gondolatfűzést. Szeretem a nemzetemet, de bármennyire is szeretem s bármennyire is fájna nekem megtagadni tőle valamit, meg tudnám tőle tagadni azt, ami nem illeti meg s ami az emberi sérelmére volna.

Az angol sajtó egyébként agyabafőbe dicseri és magasztalja a szovjet hadsereg visszavonulásának sikerét. Szánalmas vergődés. Eltekintve ugyanis attól, hogy a bolsevista hadsereg visszavonulását mindennek lehet nevezni, csak sikeresnek nem hiszen 1. már több mint 2 millió fegyveres jutott a németek kezére; 2. a hadizsákmány mérete fel sem becsülhető; 3. nem aszerint vonulnak vissza és nem azt a területet őrítik ki, amelyet ők akarnak hanem ahonnan a szövetségesek verik ki őket, legfőbbször természetesen a hadászatiilag legfontosabb s gazdaságilag legértékesebb területekről. — ismétlem: eltekintve ettől a jámbor hazugságtól, igazán nem tudjuk megérteni: mi dicserni való van egy csúfosan megvert hadsereg visszavonulásában? Az angolok talán tudják mert őket a németek még mindenütt megverték s ők nem csináltak egyebet, mint mindig csak visszavonultak.

De az Istenért, Churchill ur, mikor érnek el önök Berlinbe, ha mindig csak visszavonulnak? Vagy hova fognak vonulni akkor, ha onnan is ki verik önöket, ahova most visszavonultak?

Napoleon 1813. évi hadjárataival nem lehet a mostani helyzetet összehasonlítani. 1. Napoleon nem verte meg az orosz sereget. Csak utánanyo-

Szóda viz
olcsón bármikor
hieglikusan otthon
készíthető.

Palackok és szénsavpatronok kaphatók és cserélhető.

TÖRÖK

vas-, testék- és háztartási cikkek kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

mult. A szövetségesek ezzel szemben már több mint felerészben megsemmisítették a bolsevista hadsereget. 2. Napoleonnak még a tél folyamán vissza kellett térni Oroszországból, mert a spanyolországi hadjárat kényszerítette erre; a német főhadiszállás egészen jól fogja érezni magát a Kremlben akár másfél évig is. 3. Napoleon seregében felbomlott a rend, mert katonái éheztek; a szövetségesek haderői bőven el vannak látva élelemmel s minden más egyéb felszereléssel. Fegyelmük s lelkesedésük pedig egyenes arányban növekszik a diadalmas győzelmek sorozatával.

Óriási feltűnést keltett mindentűtt az a világszenzációszámba menő hír, hogy a cseh védnökségi kormány fejét, Eliás mérnököt és büntársait a német népiórvényszék halálraírtálta. „hazaárulásra való előkészület, gazdasági szabotázs, az ellenség pártolása s meg nem engedett szándékos fegyvertartás miatt.”

Olasó elégtételszámba menne, ha rámutatnék ez alkalommal arra, mennyire biztosan örölnék az Isten malmai! Nincs még egy nép, mely annyi belső szenvedést okozott volna nemzetünknek, egész történelmünk folyamán, — mint a cseh nép. Es pedig ártatlanul... Mert mi sohasem vétettünk ellene... Ő vélkezett az európai népek nyugalma, békéje és rendje ellen. Ezért került felügyelet alá. Európának jogában áll megvédeni magát a lázadókkal s a gyűlölgatókkal szemben. Ezt tette Csehország esetében is. Sokáig azt hittük, hogy a bűnösök mind elmenekültek s hogy azok, akik itthon maradtak, az új élet kívánszai s az új rend alapjai lesznek... Ugy látszik: tévedtünk. Azaz hogy mégse tévedtünk, mert ha szóval ki sem is mordítuk: belsőleg sohasem hittünk a csehek őszinte megterésében.

Mint ahogy az a bizonyos magyar közmondás is mondja.

Megkezdődött az olasz nyelvtanfolyam

A Magyarországi Olasz Kulturintézet (Istituto Italiano di Cultura per l'Ungheria) nagyváradi szekciója ismét megkezdte nyelvtanfolyamait.

A kezdő (I.), közép (II.) fokozatokra, a nyelvtani és fordítási gyakorlatokra és társalgásra kiterjedő tanfolyamokon a tanítás délutánonként 17—20 között heti 2—2 órában fog tartatni.

Jelenkezni október 13-ig 18—20 óra között a Szaniszló-utca 15. szám alatt lehet.

Felvilágosítást minden kérdésben ugyanott adnak.

A tanítási idő folyó évi október hó 13-tól 1942. évi május hó 15-ig, egyfolytában 7 hónapig tart.

Beíratási díj: 5 pengő

Belvárosi mozgóban
Az utonnan felszerelt gépekkel
300.000 pengő az utcán
A legmulatságosabb magyar vígjáték.
Bárczy Kató, Vizváry Mariska, Uray T.,
Kabos Gyula

Tel. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Ma **JOSEPHINE BAKER** Ma
mulatt világhíresség, énekes és táncos filmje
A FEKETE VÉNUSZ
Legujabb híradó.

Apollo filmszínházban
Csak ma és holnap
Szelezky, Kiss Manyi és Latabár:
EDES ELLENFÉL
Jön: Minden idők legnagyobb filmóriása az:
INTERMEZZO

Vége valahára...

Hajnali gyorsvonat indul Nagyváradról Budapestre

Megváltozott a fürdővonatok menetrendje

Nagyvárad. Saját tud. Az álomlás főnökség értesíti az utazóközönséget, hogy folyó hó 6-tól kezdődőleg további intézkedésig az alábbi menetrend változás lép életbe:

1. Budapest-Nagyvárad-Kolozsvár-Beszterce között és fordított viszonylatban az eddig közlekedett gyors- és személyvonatokon kívül:

510. sz. gyorsvonat indul Bpest-Keleti pu-ból 0 óra 05 perckor, Nagyváradra érkezik 4 óra 25 perckor, indul 4 óra 40 perckor. Kolozsvárra érkezik 7 óra 27 perckor.

509. sz. gyorsvonat Kolozsvárról indul 0 óra 15 perckor, Nagyváradra érkezik 3 óra 04 perckor, indul 3 óra 19 perckor, Bpest-Keleti pu-ra érkezik 7 óra 16 perckor.

Az 510. sz. gyorsvonat Budapest-Kolozsvár között megáll: Szolnok Kisujszállás, Püspökladány, Berettyóújfalú, Nagyvárad, Élesd, Csucs. Bánffyújfalú, Sztána, Egeresi gipszgyárak állomásokon.

Az 509. sz. gyorsvonat Kolozsvár-Budapest között megáll Egeresi gipszgyárak, Stána, Bánffyújfalú, Csucs, Rév, Élesd, Nagyvárad, Berettyóújfalú, Püspökladány, Kisujszállás, Szolnok és Szolnok állomásokon.

2. Nagyvárad-Rév között az eddig közlekedett 556. és 571. sz. vonatok megszűnnek, helyettük:

544. sz. személyvonat indul Nagyváradról 13 óra 30 perckor, Révre érkezik 15 órakor.

547. sz. személyvonat Révről indul 5 óra 55 perckor, Nagyváradra érkezik 7 óra 17 perckor.

E vonatok úgy az oda, mint a vissza útban minden állomáson és megállóhelyeken megállanak.

3. Nagyvárad-Püspökfürdő, Félix-fürdő-Kardó között a nyári menetrendben közlekedett idénymozdonyok megszűnnek, helyettük az alábbi vonatok közlekednek:

Nagyvárad-Püspökfürdő és vissza 7722/7727. sz. vonat indul Nagyváradról 6 órakor, visszaérkezik 7 óra 44 perckor.

7732/7745. sz. vonat indul Nagyváradról 8 óra 10 perckor, visszaérke-

zik 12 óra 50 perckor.

7724/7723. sz. vonat indul Nagyváradról 13 óra 40 perckor, visszaérkezik 15 óra 48 perckor.

7736/7741. sz. vonat indul Nagyváradról 16 óra 05 perckor, visszaérke-

zik 18 óra 45 perckor.

E vonatok közül a 7732/7745. sz. vonat csak vásár- és ünnepnapokon közlekedik.

Nagyvárad-Félicsfürdő és vissza 7622/7627. sz. vonat indul 6 óra 16 perckor, visszaérkezik 7 óra 29 perckor.

7624/7627. sz. vonat indul 14 óra 06 perckor, visszaérkezik 15 óra 13 perckor.

7636/7641. sz. vonat indul 16 óra 20 perckor, visszaérkezik 18 óra 25 perckor.

Nagyvárad, 1941. október 6.

Az állomástönrökség.

GAZDASÁGI ÉLET

Megérkezett a méhetető cukor

A földművelésügyi minisztérium az inségekben szenvedő méhcsaládok téli ételmének pótlása céljából 50 százalékos homokkal kevert cukor kiosztását engedélyezte. A cukor kiosztásával az Erdélyrészi Méhész Egyesületet bízta meg, Kolozsvár, Majális-utca 22. szám.

Egy méhcsalád részére a szükséghez mérten 1-7 kg. cukor igényelhető. A cukor ára kg. ként 1.10 pengő. A cukorigénylést az Erdélyrészi Méhészegyesülettől kérendő megrendelő lapon kell bejelenteni. Az EME-

tagok méhcsaládjainak számát az egyesület igazolja díjtalanul. Nemtagok részére az igazolást a hatóság eszközli megfelelő díjazás mellett. Az EME tagjai díjtalanul kapják az Egyesület havonként megjelenő hivatalos lapját, a Méhészeti Közlönyt. — Az egyesület az igényeket a bejelentés sorrendjében elégíti ki. A korábban megrendelt cukor szétküldése megkezdődött azok részére akik a cukor árát, kg. ként 1.10 pengőt előre befizették.

Mi ujság a piacon?

Némileg csökkent a tej, tojás és vöröshagymahiány

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon jó közepes felhozatal mellett általában tartottak voltak az árak. Kisebbségre volt tapasztalható a zöldségpiacon és a gyümölcspiacon. A jó idő hatása alatt a szőlő ára 1 pengőre és 1 pengő alá esett. Burgonya korlátlan mennyiségben állott a vásárlók rendelkezésére. A tej, tejtermékek és a tojás hiánya még mindig érezhető volt, bár nem annyira, mint az elmúlt hetekben. A percsényiek mintegy 30-35 mázsás vöröshagymát hoztak föl a piacra, úgy hogy a hagymahiány is csökkent némileg. Részletes élelmiszerpiaci beszámolókat itt adjuk:

Zöldségpiac:

Jó közepes felhozatal, az árak némileg csökkentek. Árak: burgonya keresztény nagykereskedőknél. Gül baba mázsás tételben 17 P, kilónként 18 fillér, Ella rózsás mázsás tételben 15 P, kilónként 16 fillér, rózsás mázsás tételben 16-18 P, kilónként 18 fillér; a keresztény nagykereskedők egyébként nagyobb tételű vöröshagyma szállítmányt várnak. Vöröshagyma, percsényi kg 26 fillér, koszorunként 60-80 fillér, fokhagyma kg 1 P, zöldbab kg 30-50 fillér, zsenge szemesbab kg 50-70 fillér, csöves borsó kg 50-60 fillér, levesbevaló zöldség csomója 10-20 fillér, paradicsom kg 26-30 fillér, sóska kg. 40-60 fillér, spenót kg 40-60 fillér,

saláta fejenként 10 fillér, zöldpaprika db 4-10 fillér, tök db 40 fillértől, cékla kg. 15-20 fillér, retek db 6-10 fillér, zsenge kukorica csövenként 10-12 fillér, fehérkáposzta fejenként 12-18 fillér, vöröskáposzta 15-20 fillér, olasz fejenként 15-20 fillér, karaláb db 4-10 fillér, karfiol fejenként 20 fillértől.

Gyümölcsiac:

Közepes felhozatal. Jó felhozatal szőlőből. Fekete szőlő kg. 60-70 fillér, nova kg. 60-70 fillér, delavári kg 1 P, I. oszt. csemegeszőlő 1.40-1.80 P, alma fajta szerint kg 1.20-1.80, körte kg 1.50-1.60, besztercei szilva kg 1.40, szép őszibarack kg 1.80-2.20, birsalma kg 1.40-tól, som kg 40 fillér, sárgadinnye kg. 80 fillér.

Tejpiac:

Gyenge felhozatal. Ami kevés ejt felhoztak, azt pillanatok alatt elkapkodták. Vaj nem volt a piacon. Hivatalos árak: tej lit. 33 fillér, vaj kg. 4.90-5.90 P, juhturó kg 2.80, tehénturó 1.10, sajt kg 1.90, tejföl literje 1.40. Felhívjuk a háziasszonyok figyelmét arra, hogy házi tejeseikkel minden egyes esetben tartassák be a hivatalos árakat s a legkisebb kihágást azonnal jelentésük az első rendőr őrszemnek.

Tojás:

Friss tojás alig volt a piacon. Mészben eltett tojás párja 32 fillér.

Baromfiac:

Gyenge, közepes felhozatal. Az árak

továbbra is tartottak. Tyúk párja 8-10 pengőtől, csirke párja 4-6 pengőtől, hizott liba db 18-20 pengőtől, sovány liba db 6-8 pengőtől, hizott ruca db 10-12 pengőtől, sovány ruca db 4-5 pengőtől.

Halpiac:

Közepes felhozatal. Élő potyka kg. 2-2.50 P, csuka kg. 2.50-2.80 P, kárász kg 1.40-1.50 P, apró hal kg 1.20 pengő.

Füzfát ültetnek a vasutvonalak mentén

Kolozsvárról jelentik: Néhány héttel ezelőtt, mint annak idején megirtuk, az Erdélyrészi Gazdasági Tanács elhatározta, hogy az erdélyrészi háziipar szegényebb sorsu művelőinek érdekében, akik kosárfonással és sásmunkákkal foglalkoznak, megkereséssel fordul a MÁV igazgatóságához, hogy az erdélyrészi vasuti pályatesetek mentén a MÁV gondoskodjék a talajt egyébként is kitünően kóto füzfák ültetéséről amelyek nyersanyagként felhasználhatók a kosárfonás céljaira. A MÁV igazgatósága most értesítette az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsot, hogy a javaslatot teljes egészében magáévá tette és egyidejűleg felhívta a vasuti üzletvezetéseket arra, hogy fokozzák a viszonyosabb területek nemes fűzfafélésegekkel való beültetését. A MÁV üzemi szükségleteit is ezuton kívánja fedezni, a felesleget azonban a kosárfonással foglalkozni kívánó gazdacsaládok rendelkezésére bocsátja.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Hétfőn este az aradi vértanúk emlékének megünneplésére diszlocádás keretében a Hajnalidok című iúredentia színmű tölti be a színház műsorát, az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság rendezésében.

— Kedden este az idény legnagyobb sikerű operett újdonsága a Becskereki menyecske kerül színpadra, pazar kiállításban, teljesen új eredeti díszletekkel, a bemutatott előadás elsőrendű szerepcsztásában. Erdélyi Mihály legujabb operett-újdonsága, mely a budapesti nyári idény legnagyobb színházi sikerre volt, tele van humorról és vidám fordulatokkal s a nézőteret 3 órán át kacagó jókedvre hangolja.

— A Becskereki menyecske szerdán és csütörtökön este is műsorán marad a Szigligeti Színháznak.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este: **Hajnalodik.**
Kedden este: **Becskereki menyecske.**
Szerdán este: **Becskereki menyecske.**
Csütörtökön este: **Becskereki menyecske.**

A színház igazgatósága közli a közönséggel, hogy az esti előadások szombattól kezdve 8 órakor kezdődnek.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy órára 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A KORMÁNYZÓ UR TÁVIRATA BORIS BOLGÁR KIRÁLYHOZ A Magyar Távirati Iroda jelenti a Kormányzó Ur Ófőméltósága október hó 3-án a bolgár nemzeti ünnep alkalmából az alábbi táviratot intézte Boris bolgár király Ófőségéhez: „Felséged trónralépésének évfordulója örömteljes alkalmat nyújt számomra, hogy kifejezzem Felséged személyes boldogságára, valamint a baráti nemzet boldogulására irányuló legziveltebb jókívánságaimat. Boris bolgár király a következő táviratban köszönte meg a Kormányzó Ur üdvözlő táviratát: Hálásan köszönöm Főméltóságod szívélyes jókívánságait és azokat mind Főméltóságodnak, mind a baráti nemzetnek szívből viszonzom.

Személyi változások a nagyvárad
egyházmezejében. Nagyvárad. Sajat tud. A nagyvárad Egyházmegyei Főhatóság legutóbbi IX. számú körlevelében a következő személyi változásokat rendelte el: dr. Thury Lajos bihari kisegítő lelkész békéscsabai segédlelkész lett. Hantos István eddig békéscsabai segédlelkész ugyanolyan minőségben az olasz plébánián teljesít ezután szolgálatot. Marosi László orosházi segédlelkész a Szent József-Intézet másodfőügyelője, Tinkó István pedig orosházi segédlelkész lett. Benedek Tibor szabadságot lelkész ezután az alapítványi pénztárban teljesít szolgálatot, Medgyesy Pál pedig bikácsi kisegítő lelkész lett.

FELHÍVÁS AZ ÁRPÁD LÖVÉSZ-EGYESÜLET TAGJAIHOZ. Bajtársak! Minden héten szerdán este het órai kezdettel bajtársi összejövetelt tartunk a Frontharcosok Széchenyitéri székházában az elsőemeleti nagyeremben. Az összejövetel célja, hogy különböző szakcsoportok ismerkedjenek meg egymással. fűzők szorosabbra azt a szövetségbe tartó kapcsolatot, ami az Árpád-lövészeket egymáshoz fűzi. Bajtársak! Az idegen uralom alól felszabadult ősi magyar földön dobbanjon szívünk egymásért magyarokért, jöjjen el minden bajtárs, mert ezeken az esteken három legszentebb érzést ápolunk: az összetartást, a bajtársi szellemet és a lángoló hazaszeretetet. Minden bajtársat szeretettel várunk!

Gumihulladékát
 szolgáltatassa be,
pénzt kap
érte!!!!

Az Arellenörzés Országos Kormánybiztosa által megállapított árat fizetem. Hivatalos gyűjtőtelep: **Rácz P. Pál,**
 Mussolini-tér 28.

Az ipari anyaggyártókat Gumipari Bizottsága a M. Kir. Iparügyi Miniszternek 37.100/1941. Ip. M. sz. engedélye alapján, mint a gumihulladék központi bevásárlója.

CZAPIK GYULA VESZPREMI PÜSPÖKÖT GÉPKOCSI BALESET ÉRTE. Dr. Czapik Gyula veszpremi püspök szombaton a délelőtti órákban püspöki székhelyéről gépkocsin indult a fővárosba, hogy résztvegyen a Katolikus Nagygyűlés tanácskozásain. Utközben Várpalota előtt gépkocsibaleset érte a főpásztort, akit a csendőrség részeseitett első segélyben, azután rögtön telefonon értesítette a budapesti I. számú belgyógyászati klinikát a balesetről és a püspök oda szállításáról. Déli fél 12 órakor saját autóján hozták be a Herzog-klinikára Czapik püspököt, akit az orvosok tüzetes vizsgálat alá vettek és megállapították, hogy a főpásztor gerincét csontsérülés érte, amellyel előreláthatóan több hétig kell az ágyat őriznie. Tekintettel azonban arra, hogy állapota nem teszi szükségessé a kórházi kezelést, a vizsgálat után saját kívánságára haza engedték s a főpapot most budapesti lakásán ápolják.

KÉTEZER ÚJ NEMZETVEDELMI KERESZTES. A Hivatalos Lap vasárnai száma közli azok névsorát, akiket újabban a nemzetvédelmi keresszettel tüntettek ki. A névsorban összesen kétezer szerepelnek. A biharmegyei és keletmagyarországi kiltüntetettek neveit holnapi számunkban közöljük.

UJABB INGATLAN KARTÉRITÉS
 SI PERT TÁRGYALT A BIRÓSÁG.
 Nagyvárad. Sajat tud. A nagyvárad járásbiróság hétfőn délelőtt tárgyalta Deutsch Aladár váradi lakos kártérítési keresetét, melyet a nagyvárad görögkeleti püspökség ellen nyújtott be ügyvédje útján. A felperes keresetében kifejti, hogy 150.000 pengő kártérítést kér a püspökségtől a Rákóczi-úton lévő Marmarosch-bank-féle házért, mert annak idején az eladásra Popovics püspök és dr. Zigre Miklós volt román miniszter állítólag presztionálta. A püspökség képviselőjében dr. Pop János ügyvéd tagadta a keresetben felhozott indokokat és különösképpen érdeklődött Deutsch tulajdonképpeni foglalkozása iránt, amit a felperes nem tudott érdemlegesen tisztázni. A bíróság a végzésben több tanu kihallgatását rendelte el s a tárgyalást 60 napra elhalasztotta.

Pályázati hirdetmény. A fegyivásárhelyi római katolikus egyházközség megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Tanítói javadalom: 16 hold föld, többi államségély. Kántori javadalom: 8 hold föld, stbla, természetbeni lakás, kert, kötelesség díjvel szerint. Pályázati határidő november 1. Pályázatok római katolikus plébánia Fegyivásárhely, Bihar vm. küldendők.

Egy elkényeztetett gazdag lány és egy őszinte mérnök szerelmi története a

VÉGRE...!

Főszerepben: Muráti, Páger, Turay, Mály, Bilicsi és a kis Makkai Lacika.

A teljesen átalakított, átépített, modernizált és fővárosi kényelemmel berendezett **Casino Filmszínházban** nyitó díszmúsor.

Nyitás okt. 10-én, pénteken este.

NÉMET ELŐADÓMŰVESZNŐ SZAVALOESTJE A NÉMET HÁZBAN. Nagyvárad. Sajat tud. Kedden este 8 órakor rendezi a magyarországi Német Tudományos Intézet nagyvárad tagozata Inge Burg berlini előadóművésznő szavaloestjét. Az előadóművésznő már több ízben járt Magyarországon és Budapesten, Szegeden, Pécsen, Debrecenben és Kolozsváron aratot jól megérdemelt sikereket. Inge Burg műsorában a legnagyobb német költők szerepelnek köztük ma is élő elismert nagyságok. Az előadás díjtalan, csak a műsor megváltása kötelező és pontosan kezdődik.

HIRDETMEY. Ujpalota közég 1900 hold vadászterülete 1941. november hó 20-án délelőtt 9 órakor az ujpalotai község házában megartandó nyilvános árverésen 10 évre hasznosbérbe adatik. Árverési feltételek a biharszentandrás körjegyzői irodában megtudhatók. Ujpalota 1941. október hó 3. Vitéz Harsányi Antal, bíró. Zimányi, jegyző.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY. Bihar község mintegy 7232 kat. holdat kitevő vadászterületének vadászati jogát 1941. évi november hó 10-én délelőtt 9 órakor a község házában megartandó nyilvános árverésen 1941. évi október 1. napján kezdődő 10 egymásután következő évre a legelőb- bet ígérőnek bérbeadja. Kikiáltási ár 400 pengő. Bántalpenz a kikiáltási ár 10 százaléka. Vadállomány: róka nyúl, fogoly, kisebb mennyiségben fácán. Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a község házában megtekinthetők. *Előjáróság.*

Atyja sirján mérgezte meg magát egy tisztviselő. Szegedről jelentik: MTI Berey Ervin 44 éves MÁV tisztviselő édesatyja sirján ismeretlen méreggel megmérgezte magát és meghalt. Bucsu levele szerint szembaja miatt követte el tettét.

GÜBBELS BESZÉDET MONDOTT METZBEN. Berlinből jelentik (NTI) Gübbels birodalmi miniszter a Saarbrückenben és Metzben tartott nagygyűlésen beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy a német nép a harmadik háborús év kezdetén elszántan áll a Führer mögött. Megelégedéssel állapította meg, hogy a harc még keményebbé és elszántabbá tették a német népet. (MTI)

FELHÍVÁS A LEVENTÉKHEZ A városi Leventeparancsnokság felhívja az iskolán kívüli leventék figyelmét arra, hogy f. hó 9-én, 14 órakor a Bóné-kuti gyakorlóterem lartoznak pontosan megjelenni. A Bóné-kuti gyakorlóterem a Rulikovszky-uti temető mögött fekszik.

ELŐADÁS AZ ORSOLYA ZÁRDÁBAN. Kaszap István, a szentlélti magyar ifjú tiszteletére a Szt. Orsolya-zárda október 12-én, délután 4 órakor ünnepélyt rendez. A gazdag és változatos műsor keretében P. Endrődy László S. J. fogja ismertetni Kaszap István életét, megrendítő szenvedéseit és halála után közbenjárásának tulajdonított legújabb c-odás gyógyulásokat, lelki kegyelmeket és feltűnő imameghallgatásokat. A rendezőség mindenkit szívesen lát, belépő-díj nincs.

A MUNKAADÓ FELELŐS AZ ALKALMAZOTT LEVENTE PONTOSÁGAÉRT. Nagyvárad thj. város polgármestere a következő felhívást adta ki: A honvédelemről szóló 1939. évi II. t.-c. végrehajtásával kapcsolatban felhívom a munkaadók figyelmét, hogy az alkalmazásban álló leventéknek a leventekiképzésen való pontos megjelenésért felelősek. A leventekötelezettség teljesítéséből kifolyólag a leventét a munkaadó részéről semmiféle hátrány nem érheti. A törvény értelmében a leventék fizetése a kiképzés idejére is kifizetendő. Felhívom a munkaadók figyelmét arra, hogy az október hó 1-én, 2-án és 3-án sorozott leventéknek folyó hó 9-én, csütörtökön délután 14 órakor a Bóné-kutnál kell jelentkezni. A kiképzésen meg nem jelenő leventék munkaadóját, illetve szülőit (gyámját) a honvédelmi törvény értelmében feljelentem. Nagyvárad, 1941. október 4. Dr. Soós István polgármester.

A romániai Hangya szövetség közgyűlést tartott. Aradród jelentik: (B T.) A romániai Hangya szervezetek szövetsége csütörtökön tartotta 31-ik közgyűlést nagyenyedi székhelyén. Új vezetőket választottak és módosították az alapszabályokat. Elnök gróf Haller István maradt, al- elnökké Gaál Miklós dr. tordai ügyvédet választották. Az alapszabályokat oly módon módosították, hogy a jövőben minden szervezet beléphet a szövetségbe.

SZÉCHENYI ÜNNEPSÉG KOLLOZSVÁRON. Kolozsvárról jelentik: A város társadalma október hó 4-én és 5-én hódolt Széchenyi emlékének. Messzi vidékről színes népviseletbe öltözött küldöttek érkeztek az ünnepségekre. Szombaton este a Nemzeti Színház és a Filharmonikus Társaság rendezett közös ünnepséget. Az ünnepi estén Baráth Béla dr. római katolikus teológiai tanár mondott beszédet, melyben a legnagyobb magyar emléket méltatta. Vasárnap délelőtt díszes ünnepség volt, amelyen megjelentek a város egyházi, katonai és polgári előkelőségei. Az ünnepi beszédet László Dezső országgyűl. képviselő tartotta.

OKTÓBER 12-ÉN ÜL ÖSSZE A KOLLOZSVÁRI BELVÁROSI EGYHÁZKÖZSÉG PLÉBANOSVÁLASZTÓ KÖZGYŰLÉSE, Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári belvárosi római katolikus egyházközség plébánosi állásának betöltésére nemrégiben pályázatot írtak ki. Azóta több pályázat érkezett az egyházi főhatósághoz s így most került sor a választás időpontjának megállapítására. Az egyházközség választmánya csütörtök este ülést tartott s elhatározta, hogy a plébánosválasztó közgyűlést október hó 12-én délelőtt fél 12-re, a római katolikus főgimnázium dísztermébe hívja össze. Kolozsvár katolikus társadalma nagy érdeklődéssel tekint a plébánosválasztó közgyűlés döntésére.

KÉNYSZERLESZÁLLAST HAJTOTT VÉGRE EGY AMERIKAI UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP. Washingtonból jelentik (NTI): Az északamerikai légitársasági társaság közlése szerint a délamerikai járat egyik Clipper gépe St. Joen de Portorico fürdő magasságában a tengeren kényszerleszállást hajtott végre. A fedélzetről két gyermek eltűnt, a többi 19 utast megmentették. (MTI)

Ügyes kifutó fiut keresek Ferenczy Zsolt és Emődi János rádió szaküzlete Rákóczi-u. 11. 15

SPORT

WMFC—NAC 2:1 (1:1)

Góllövők: Kis II., Tóth III. és Marosvári. — Erzsébetligeti pálya, 5000 néző, bíró Fedák

NAC: Solymosi—Szurgyi, Domján—Krasznai, Juhász, Deményi—Kovács II., Kovács I, Sárvári, Bodola, Tóth III.

WMFC: Dósa—Kállói, Szalai—Kapta, Gere, Dudás—Kiss II, Marosvári, Szabadkai, Jäger, Pintér.

Dübörgő „Hajrá NAC” biztatás mellett indul a mérkőzés. Egyelőre tapogatózó játék folyik

A 13. percben Pintér fut jól, beadása azonban elszárad a kapu előtt. Ismét les miatt állítja meg a bíró a játékot, Kovács I csapatkapitányi minőségben tiltakozik.

A 17. percben Tóth III a saját térteléről indul el, átjátsszik Sárvárihoz, Dósa kiüt, elvéteti a labdát, a középcsatár nagy gölt akar rúgni és az üres kapu fölé emel.

Ísmét Tóth vezet szép támadást, beadását Kovács I kapufának lövi, a visszapatán labdát Bodola a kapusnak vágja. Tovább támad a NAC, Bodola lövéséből szöglet lesz. A 25. percben jut szóhoz először a WMFC.

Szabadkai Pintérhez játszik, partdobás lesz belőle. Marosvárihoz került a labda, Szabadkaihoz, majd Kishez került a labda, a szélső 3 lépésről megszerzi a vezetést. (1:0).

A gól után is a NAC támad. Tóth fő labdáját elvéteti a belsők. Hatalmas szerencséje van a WMFC-nek. Juhász—Sárvári-akció után a középcsatár lövése kapu fölé száll. Marosvári 20 méterről mellé lö lapon, aztán a 35. percben egyenlítő a NAC.

Sárvári pompás labdát ad Tóthnak, a szélső ellut, Kicszelez Kállóit, 16 méterről lapon a kapu mellett védehetetlen gölt lö a jobbsarokba. 1:1.

A szünetben a játékvezetőre panaszkodnak, a NAC-nál. Tóth hatalmas rúgást kapott bokájába, azt követik. A csepeliek a pályára panaszkodnak.

A második féldő

A második féldőben is NAC-támadásokkal kezdődik a játék. Tóth III már a 3. percben szögletet rúg. A 8. percben Domján vét szögletet, azt Solymosi öklözi, utána Domján szabadít fel. Szabadkai lövését védi Solymosi.

A 23. percben Jäger kerül jó helyzetbe, öt lépésről azonban fölé lö. Két perc múlva Bodola rúgást kap bal alsó lábszárába a 16-oson belül, fekvé marad. A 23. percben Krasznai ipartra szereli Pintért.

A bedobás Marosvári felé száll. Juhász tejjel csak érinti, az összekötő 20 méterről télmugasan védehetetlen gölt lö. 2:1.

A gól után hevesen rohamoz a NAC az egyenlítésért. 29. percben Pintért az utolsó pillanatban szereli szögletre Szurgyi. A 34. percben Kis figyelmezteti a bírót, aztán Domján szereli könnyen Szabadkai.

Kovács és Dudás összecsap, a válogatott fedezet ezt mondja Kovácsnak: „Kovács nézz egy kicsit, mert lerúgom a labdat”. Kész külső hálót lö, a WMFC erősen fúzza az időt. Pintér beadását csipi

még el Solymosi, aztán vége a mérkőzésnek

Bírálat.

A NAC három gólos győzelme lett volna igazságos, a mutatott játék alapján. A csatársornak azonban nem ment a lövés. A WMFC csak lefutásokkal kísérletezett, néhány lefutásból azonban két gólt tudott lőni. Ez viszont az ő játékok dicsérete.

A NAC-ban Solymosi a gólokról nem tehet. Egyébként kitűnően látta

el feladatát. Szurgyi nagyszerűen megfelelt a hátvéd szerepében is. Domján a mezőny egyik legjobbjává vált.

A bíró gyenge volt.

Nyilatkozatok:

Garas Lajos igazgató: Megérdemelten győztünk. Nagyiramú, erős játék volt.

Jávor Pál edző: Lelkes játék volt, ilyen pályán azonban nem lehet futballozni. Kitűnő volt Domján, Tóth III-nál jobb balszélső nincs ma Magyar pályán.

Jeney Rezső elnök: Szép küzdelem, állandó fölényben játszottunk. Az ilyen bíráskodás ellen nem tudunk védekezni. Véleményem szerint a bíró nem való NB-mérkőzések vezetésére.

Krüger intéző: Szerencsétlen szeriában vagyunk játékban és a játékvezetőkkel egyaránt.

Kerületi bajnoki mérkőzések

NAC II. — Orosházai MTK 2:0 (1:0)

NAC II: Tóth—Szilágyi, Záborszki—Kalocsai, Hartl, Molnár—Fuszek, Román, Mihók, Milák, Donáth.

AMTK: Baranyai—Faragó, Rojki—Perger, Ókovács, Sós II—Roska II. Pap, Sós I, Szalai, Gombos.

Nagy fölényben, szép játékkal győzött a NAC II. Az első féldő 15. percében Donáth szerezte meg a vezetést. A II. féldő 40. percében Sós I. 11-est mellé lött. A 25. percben Fuszek 11-esből állította be a végeredményt.

Békéscsabai MÁV—N. MÁV 3:2 (1:0)

NB II. eredmények

DVSC—Törekvés 7:0 (3:0)

2000 néző előtt biztos győzelmet aratott a vasutas csapat. A Törekvés csak 10 emberrel állt fel a következő

összeállításban:

Nyisztor—Rocska, Balk—Nagy, Pinye, Sós—Góznér, Moskó, Zege, Pap. Góllövők: 13. p. Berecz, 22. p. Füleki, 27. p. Berecz. II. féldő 10. p. Szabó, 12. p. Füleki, 16. p. Szilárd 19. p. Berecz 11-esből.

K. MÁV—Dunakeszi 3:2 (2:0). NSE—KEAC 2:1 (1:0).

B. Törekvés—MSE 5:1 (2:1). Postás—NyTVE 1:1 (1:1).

Ganz—SzSE 12:4 (5:0).

Z. Danubia—Goldberger 4:1 (1:0).

Ifjúsági mérkőzés

NAC ifj.—Törekvés ifj. 18:0 (6:0)

Góllövők: Veres (3), Vetési (2), Flomm (3), Bláza (8), Bodó (2).

NB mérkőzések

Ferencváros—UAC 13:2 (8:0)

80.000 néző előtt Rónai játékvezetése mellett fölényes győzelmet aratott a bajnokcsapat. Góllövők: 5. p. Finta, 11. p. Kiszely, 23. p. Finta, 24. 33. 36. p. Sárosi dr. 44. p. Kiszely. A második féldő 1. p. Sárosi dr. 11. p. Pálfi, 25. p. Sárosi dr. 27. p. Gyelvav, 35. p. Sárosi dr. 37. p. Markos, 40. p. Sárosi dr.

Szolnok—SzVSE 2:0 (1:0)

2500 néző, gyenge iramú, mérkőzés. Az első féldő gólját Szántó lötte a 26. percben 11-esből, a II. féldő 15. percében Korom lött gólt.

Szeged—Sal. BTC 3:2 (1:0)

3000 néző megérdemelt győzelem. Góllövők: 21. perc Toldi. II. féldő 25. p. Toldi, 28. p. Bognár, 31. p. Kovács 25. p. Csuberda 11-esből.

Uapest—KAC 5:2 (4:2)

A Megyeri-úti pályán 10.000 néző előtt folyt le a másik vidéki csapat bemutatkozója. Góllövők: 1. p. Zörgő Szusza, 19. és 21. p. Zsengeller 28. p. Boassár, 31. p. Bonyhádi. A II. féldő 7. percében Kalocsai dr állította be a végeredményt.

Elektromos-DiMAYAG 3:2 (0:1)

2000 néző. A diósgyőri csapat csak az első féldőben tudott mellő ellen-

fél lenni. Góllövők: 11. p. Boldizsár öngól, a második féldő 5. p. Pázmándi 11-esből egyenlítő, 9. p. Turbéli 1:2 39. és 41. p. Dobutay.

Lampart Gamma 4:2 (3:2)

A forduló nagy meglepetései: A Lampart megérdemelten győzött a széteső Gammával szemben. Góllövők: 1. p. Baranyai (1:0 11. p. Tóth 11-esből egyenlítő, 14. p. Tóth (1:2), 20. 33. 38. p. Jenőfi.

Kispest—MAVAG 6:2 (3:1)

A magára talált Kispest megérdemelt győzelmet aratott szép játék után. 2000 néző előtt. (2:0), 34. p. Vig (3:0), 43. p. Gál (3:1), 7. p. Egresi (4:1), 9. p. Kislapi (4:2), 17. és 26. p. Mézszáros (6:2).

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula köve 6'—P
Ne sárgulj, fűzfa! " 8'50 P
Es a ihály harcolt " 8'—P
Égés élünk " 7'—P
" fűzve, " 5'—P

Kaphatók könyvosztályunkban.

Dalló Gyula dr Budapesten

Nagyvárad. Saját tud. Dr Dalló Gyula tanácsnok ma Budapestre utazik, ahol a Szociális felügyelőségnek folytat fontos tárgyalásokat. Budapesti útja során érintkezésbe lép a Magyar Sport Központ vezetőségével is, az erzsébetligeti pálya építése és a nagyvárad sport ügyében is.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Adás-vétel

Öltözködni olcsón csak Molnár használt ruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas arat fizetek használt ruhákért. 183

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas aron veszek, órák, ókszert javítok Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19.

Lukács György-u. 40. számú 4 lakásos ház eladó. Érdeklődni: Csengeri-utca 2. 508

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

1 darab festékes hordó és balaabroncsok eladók. Szent László-nyomda R. T., Szilágyi Dezső-utca 5.

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben)

Alig használt telepes rádió eladó. Török Ignác-u. 64-a 494

Aranybeváltó. Blóz Zoltán Szent János-utca 13. Aranyat, ezüstöt és drágakövet a legmagasabb napi áron veszek. 488

Aranyat, ezüstöt, ékszert magas aron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Sírkerítés eladó 4x4 m. Érdeklődni olasz temetőgondnoknál. 507

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Allást kecs

Érettségizett keresztény ifju allást keres. Cim a kiadóban. 505

Keresztény urj házakhoz ajánlkozik. Rimler Károly-u. 9., ajtó 4. 509

Allást nyec

Divatárszakmában szakképzettséggel bíró fiatal férfi vagy nő azonnal beléphet. Ajánlatot „Megbízható” jelgére a kiadóba. 508

Főző mindenek, aki baromfival és disznóval is tud bánni, havi 50 pengő, mindenek szobalány havi 40 pengő kezdőfizetéssel urj házba felvétetik. Gyógy-szertár Sajókazinc. 484

40—45 éves római katolikus vallású házvezetőnöt keresek október 20-ra. — Cim a kiadóban. 485

Rikkancsokat fix fizetéssel felveszünk. Jelentkezni a Néplap expedíciós osztályán

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.